

Charlie Dark

Gaby den Held

Uitgeverij IJzer
Utrecht

Inhoud

Deel I

Bovendien had ik voortaan vleugels

- Van dromen weet je nooit hoe ze eindigen 15
 De ogen van Brigitte Bardot 17
De weg terug naar boven. *De toversloot* 21
 Charlie 25
 Sietze 27
De weg terug naar boven. *De marterkat* 29
 L'enfant et les sortilèges 37
 Een porseleinen vlieg 44
Je triomfantelijke grijnslach is ondraaglijk sympathiek 47
De weg terug naar boven. *Ontbijt in de onderwereld* 49
 De dans van de zwarte weduwe 52
De weg terug naar boven. *De kastanjeboom* 61
 Bovendien had ik voortaan vleugels 64
 De weg terug naar boven. *Snorrenbal* 82
Ik krijg onmiddellijk zin om in Le Marais
 rond te dwalen 89

Deel II

Absint

- Nathan 99
Souper scandale 114

De weg terug naar boven. <i>De broeders van Onderen</i>	120
Love is the drug	125
De Seine in november	131
De weg terug naar boven. <i>De zwarte engel</i>	137
Een engel sloeg ons gade	143
De weg terug naar boven. <i>Mijn prille vleugels</i>	
<i>braken uit hun cocon</i>	145
Thomas	149
Sneeuw	153
De weg terug naar boven. <i>Missen</i>	155
Jouw huid schuurt mijn huid	157
Als een blind paard	159
Vleugels van glas	164
De weg terug naar boven. <i>Afscheid</i>	168
In der Tiefe gibt es ein Licht	171
Dankwoord	173

BOVENDIEN HAD IK
VORTAAN VLEUGELS

*'Ik wil engelenvleugels,' zei ik.
De naalden in de huid van mijn schouderbladen stilden de pijn
van de vernedering door Robert en zijn maten.
Bovendien had ik voortaan vleugels.*

Amsterdam, augustus 1999

Van dromen weet je nooit hoe ze eindigen

Engelen, ik kom ze iedere keer weer tegen. In mijn naam, in mijn dromen, in jou – je hebt iets engelachtigs, Charlie. Maar wat raaskal ik over engelen? Je bent veel te nuchter om je met engelen bezig te houden. Tenminste, je schreef me dat je tergend nuchter bent. Te nuchter voor engelen en dromen. Over dromen gesproken: laatst droomde ik dat ik paard reed. Het bestaan van paarden is tenminste be-
wezen. Hoewel het edele imago waarschijnlijk hun wer-
kelijke wezen overstijgt worden paarden, net als engelen, geassocieerd met schoonheid en perfectie. Denk aan het toneelstuk *Equus* van Peter Shaffer, waarin de protagonist Alan zijn paarden te edel acht om getuige te zijn van zijn gestoei in de stal met een meisje en ze daarom zonder pardon de ogen uitsteekt. Mijn paard had overigens ook geen ogen. Ik bedoel het paard waarop ik reed in mijn droom. Net als de paarden in *Equus*. Al weet ik niet of zijn ogen ook waren uitgestoken. Vreemd dat je van dromen nooit meer weet hoe ze eindigen. Ze bieden je voortdurend cliffhangers. Heb je een spannende droom over een blind paard dat je ontvoert door de nacht; word je wakker en tast je voor de ontknoping in het duister.

Ik citeer je een gedicht van mij dat over een rit te paard lijkt te gaan

Heterdaad

In galop, hop!

Neerwaarts in vlucht

Meerzaam briesend

ziggend ineen

Al dra in draf

Manen als sterren

'k Scheer je de darmen

Fonkel in twee

Niemand die ooit iemands darmen heeft geschoren. Dichterlijke vrijheid noemen ze dat. Maar wis en waarachtig wil ik je aarsje betreden. Met engelengeduld, want ik weet hoe nauw je geschapen bent. Maar als je me foto's zendt van jezelf in een rubberen speelpakje en erbij vermeldt dat het zaad van je vriend nog in je zit kun je het me nauwelijks kwalijk nemen dat ik er hopeloos naar verlang zijn voorbeeld te volgen. Die geaderde eenogige Beëlzebub van je geliefde die zich dreigend voor je verheft mag er – overbelicht en wel – ook zijn. En dan jouw blik! Open-gesperde ogen als bij volledige overgave. Op zo'n moment heb je niets meer van een engel. Dan ben je een prooi die in de hoek is gedreven. Een beest dat als ik het vang zijn klauwen in mijn vlees plant. Je speelt een gevaarlijk spel.

De ogen van Brigitte Bardot

Mijn volledige naam is Ángel Emmanuel Flores. Mijn roepnaam is Angel. Er vloeit Fries en Spaans bloed door mijn aderen. Ik heb de blanke huid van mijn moeder. In de zomer kreeg ik als kind zelfs sproeten. Mijn donker golvend haar zie ik terug bij mijn vaders familie. Ook mijn temperament past bij mijn Spaanse genen. Mijn grootmoeder en mijn tantes; allemaal hadden ze een opvliegend karakter. De mannen niet. Mijn grootvader was de rust zelve. Er speelde altijd een ironische glimlach om zijn lippen. Alsof hij de aardse beslommeringen niet helemaal serieus nam. Ook mijn vader was een bedaarde man, hoewel achter zijn ogen het vuur smeulde van een slapende vulkaan.

Als kind was ik een nukkelig en dik mormel dat een keel opzette als hem iets niet zinde. Ik had een nietsontziende ontdekkingslust die berucht was omdat deze gepaard ging met een verregaande onhandigheid. Alles dat ik wilde vastpakken, bekijken en bepotelen liet ik vervolgens weer uit mijn kleine klauwtjes sodemieteren. In een mum van tijd lagen alle planten van de vensterbank op de grond. Ik pakte ze van boven vast en liet de pot aan scherven vallen. Alles dat breekbaar was moest voor mijn voeten opgeruimd worden. Het was ondoenlijk om mij vieren-

twintig uur per dag te bewaken en daarom werd ik in een tuigje gestopt. Mijn vader Hugo bemoeide zich nooit met de opvoeding. Dus als er gestraft moest worden, en die gelegenheid deed zich nogal eens voor, was mijn moeder Meike degene die dat deed. Zij bepaalde de grenzen tussen goed en kwaad. Wat wel of niet geoorloofd was. Ze was lief maar slagvaardig. Toen ik een peuter was ben ik een keer via het bed van mijn ouders op de vensterbank geklommen en stond voor het open raam van de bovenverdieping. Mijn moeder kon ternauwernood een schreeuw onderdrukken toen ze mij zag staan, maar hield zich in. Ze kroop, zonder een kik te geven over het bed, pakte mij van achter beet en trok me naar zich toe. Zo heeft ze mij een paar minuten vastgehouden terwijl ik bijna alsnog het loodje legde in haar verstikkende omarming.

Mama was een struise Friese donkerblonde stoot met volle rode lippen en lichtbruine ogen. Ze had de blik van Brigitte Bardot: ernstig en zwoel. Vreemd dat zij vaak met een zonnebril op de foto staat terwijl ik me niet kan herinneren dat ze die droeg. Maar de zon leek altijd te schijnen waar zij kwam. Ze hulde zich in zomerjurken en badpakken met de mooiste designs uit de stoffenwinkel van mijn vader. Niet alleen haar kleding, maar ook de inrichting van ons huis was een ode aan de uitbundigheid. Ze had een voorkeur voor bloemenmotieven en heldere kleuren: fuchsia, kersenrood, limoen en zeeblauw. ‘Je moet ervan houden,’ zei buurvrouw van Dongen toen ik haar trots mijn kamer liet zien die bekleed was met paars behang vol psychedelische patronen. ‘Ik zou er hoofdpijn van krijgen,’ vertrouwde ze mijn moeder fluisterend toe. Dacht ze soms dat ik haar niet kon horen? Mama trok een pruillip. Dat deed ze altijd als ze zogenaamd beledigd was. Daarna gaf ze me een knipoog.

Bij ons thuis werd er zowel Nederlands als Spaans gesproken. Mijn twee jaar oudere zus Esmée en ik laveerden moeiteloos van de ene taal naar de andere. Het Nederlands associeerde ik met zon en vrolijkheid, waarschijnlijk omdat het de taal was van mijn altijd blij en goedlachse mama, terwijl ik de winter, de nacht en duisternis met het Spaans van mijn introverte papa vereenzelvigde. Om Esmée moest iedereen altijd lachen. Ze was een koddig klein meisje, niet op haar mondje gevallen en kon scherp, maar komisch uit de hoek komen. Ik was minder populair. Evenals mijn vader was ik nors en stil. Moeilijk te peilen voor mijn leeftijdsgenootjes. Ik was zes toen een meisje uit mijn klas tegen me zei: 'Je bent stom. Je praat stom en je doet stom.' Die woorden heb ik jaren in mijzelf herhaald. Vaak leken mijn ledematen van lood en als ik sprak was het alsof mijn tong in een onontwarbare knoop lag. Kinderen deden mijn epileptische aanvallen na, spastisch sidderend en gekke bekken trekkend. Sommigen leefden zich helemaal uit en rolden over de grond.

Mijn jeugd heb ik doorgebracht aan de Waalsdorperweg in de chique Haagse wijk Benoordenhout. We woonden in een rijtjeswoning uit de jaren dertig met een schuin rood pannendak. De mooie bakstenen gevel van het huis had erkers met raampartijen. Als kind mocht ik de straat nooit alleen oversteken. Indertijd was het een doorgangsweg waardoor er veel verkeer was. 's Zomers waren we bijna dagelijks aan het strand te vinden. Of we lieten onze hond Claus rennen bij de Scheveningse Bosjes. Claus was een Tervuerense herder met lange manen en een karakteristieke kraag. Hij was afhankelijk maar ongedurig en de lieveling van mijn moeder. Toen hij een keer plotseling de weg overstak terwijl er een brommer aan kwam rijden heeft ze zich in een opwelling voor dat beest gegooid. De